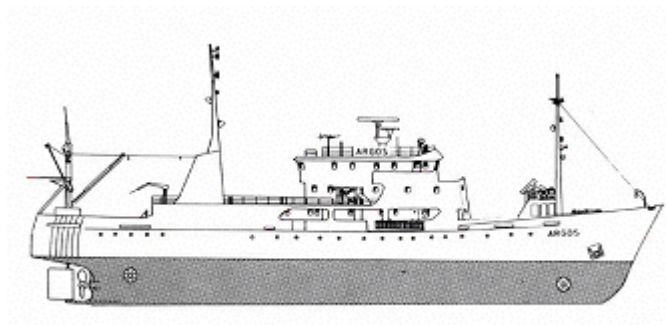

EXPEDITIONSRAPPORT FRÅN U/F ARGOS

Expeditionens varaktighet: 2006-12-04 - 2006-12-15

Undersökningsområde: Skagerrak, Kattegatt, Öresund, egentliga Östersjön samt Bottniska viken

Uppdragsgivare: SMHI

SAMMANFATTNING

Under expeditionen, som ingick i SMHI:s ordinarie havsövervakningsprogram, besöktes Skagerrak, Kattegatt, Öresund, egentliga Östersjön samt Bottniska viken.

Denna rapport är baserad på preliminära, endast delvis kvalitetskontrollerade data.

Ytvattentemperaturen var i Västerhavet något förhöjd men normal i Östersjön.

Ytnärsalthalterna i Gullmarsfjorden, pga det myckna regnandet, och i sydöstra Skagerrak, genom påverkan av vatten från södra Nordsjön, kraftigt förhöjda.

Ett inflöde pågick genom Öresund.

Syrehalter under 2 ml/l observerades vid djup överstigande 60 till 70 meter i hela Östersjön.

Svavelväte fanns i västra, norra och östra Gotlandsbassängernas djupvatten från 70 till 125 meter och till botten.

Nästa expedition är planerad till vecka 3, 2007.

PRELIMINÄRA RESULTAT

Expeditionen som ingick i SMHIs ordinarie havsövervakningsprogram startade i Karlskrona den 4:e december och avslutades i Göteborg den 14:e december. Vädret under första delen av expeditionen dominerades av måttliga till friska vindar från syd till sydväst. Lufttemperaturen var mestadels ett par grader över noll utom i Bottenviken, där lufttemperaturen som lägst uppmättes till -2 °C.

Helgen tillbringades i Mariehamn.

Under expeditionens andra del var vindarna av samma riktning men betydligt friskare.

Lufttemperaturen var för årstiden extremt mild, 7 till 11 °C.

Provtagningsprogrammet kunde genomföras i sin helhet, trots det usla vädret andra veckan, tack vare besättningens och personalens uppoffrande arbete.

Åt Göteborgs Universitet (FRISBEE-projektet) insamlades vattenprover för analys av syre- och kolisotoper.

Skagerrak

Ytvattentemperaturen varierade från 10°C i de centrala delarna till 8°C i kustområdet, vilket är något högre än normalt. Salthalten var hög utomskärs och skiktningen svag.

Närsalthalterna i ytlagret, var normala på Å-snittet. Fosfat låg på 0,4-0,6 µmol/l, summan nitrit+nitrat på 4,2-5,5 µmol/l och silikathalterna mellan 5 och 7 µmol/l. Vid Släggö i Gullmars mynning, pga det myckna regnandet, samt vid P2 i sydöstra Skagerrak, genom påverkan av vatten från södra Nordsjön, var ytnärsalthalterna kraftigt förhöjda.

Den lägsta syrehalten i bottenvattnet uppmättes vid Släggö, 3,62 ml/l, motsvarande 55% mättnad.

Kattegatt och Öresund

Även i detta område var ytvattentemperaturen högre än normalt. Den steg från 8,1°C i Öresund till 8,8°C i norra Kattegatt. Ytsalthalten var högre än normalt, ca. 28 psu i norra delen av Kattegatt och 19 psu i Öresund där ett inflöde pågick. Termoklin och haloklin, vilka båda var svagt utvecklade, sammanföll och fanns på 10 meters djup i Öresund och norra Kattegatt men på hela 28 meters djup vid Anholt E.

I Kattegatt var närsalthalterna i ytvattnet normala men i Öresund förhöjda. I Kattegatt var fosfathalterna ca 0,5 µmol/l, summa nitrit+nitrat 4,3-5,4 µmol/l och silikat 6,6-9 µmol/l och i Öresund fosfat 0,7, summa nitrit+nitrat 7,2 och silikat 14,3 µmol/l.

Kattegatts bottenvatten är nu väl syresatt. Den lägsta syrevärdena i djupvattnet uppmättes vid W Landskrona i Öresund, 4,1 ml/l, ca. 70 % mättnad.

Egentliga Östersjön

Yttemperaturen, som varierade från 5,8°C i norr till 7,8°C i sydväst, var normal för årstiden.

Termoklinen och haloklinen började på samma djup, 40 till 50 meter, i hela egentliga Östersjön utom i Arkonabassängen där de började på drygt 30 meter.

Halterna av fosfat i ytvattnet varierade mellan 0,4 och 0,6 µmol/l. I östra och norra

Gotlandsbassängerna var de något förhöjda men i resterande delar normala. Silikathalterna i ytan låg mellan 4 och 17 µmol/l. De var normala i Arkonabassängen och i sydöstra delen av Östersjön; under de normala i Bornholms- och västra Gotlandsbassängen och över i de norra delarna.

Koncentrationerna av nitrit+nitrat i ytvattnet var i huvudsak normal i hela egentliga Östersjön. De låg mellan 0,6 och 3 µmol/l.

Syrehalter under 2 ml/l observerades vid djup överstigande 60 till 70 meter i hela området.

Arkonabassängens bottenvatten var väl syresatt med halter på minst 5,0 ml/l.

I västra Gotlandsbassängen fanns svavelväte djupare än 70 meter i Karlsödjupet (BY38) och djupare än 90 meter i Norrköpingsdjupet (BY32). I norra Gotlandsbassängen började svavelväte på 125 meter i Landsortsdjupet (BY31) och på 90 meter i nordöstra delen (BY29). Ett intermediärt flöde av syresatt vatten omkring 100 till 125 meters djup pågick i östra Gotlandsbassängen.

Svavelväte fanns därför i Fårödjupet (BY20) från 90 till 100 meter och från 150 meter till botten och i Gotlandsdjupet (BY15) på 100 meters djup och från 150 meter och nedåt.

Bottniska viken

Ytvattentemperaturen i Bottenviken varierade mellan 2.4 °C i den centrala delen och 4.5 °C i den södra delen. I centrala Bottenhavet uppmättes en lägsta ytvattentemperatur på 3.6 °C och en högsta temperatur på 5.5 °C nära finska kusten (SR8). Slutligen varierade ytvattentemperaturen i Ålands hav mellan 5.8 °C i den södra delen vid Tröskeln och 5.4 °C i norr vid F64 Solovjeva.

Ytsalthalten i Bottenviken var omkring 3 psu. I Bottenhavet och vid Tröskeln till Ålands hav uppmättes ytsalthalten till mellan 5.0 och 5.5 psu. I centrala Bottenhavet fanns ett språngskikt på 50-70 meters djup. För övrigt var skiktningen mycket svag, något som är typiskt för årstiden.

Den lägsta syremättnaden, 55%, återfanns på 70-90 meters djup vid MS6 i Bottenhavet, vilket motsvarar en syrehalt på 4.9 ml/l.

Ytvattnet i Bottenhavet hade fosfathalter mellan 0.14-0.30 µmol/l, nitrathalter 1.8-4.0 µmol/l och silikathalter 14.3-23.4 µmol/l. Bottenviken hade i jämförelse med Bottenhavet lägre fosfathalt och högre nitrathalt, 0.06-0.19 resp. 4.4-6.7 µmol/l. Silikat förelåg i dubbla koncentrationen, 24.9-33.4 µmol/l, av den i Bottenhavet. Ammoniumhalten var som högst vid Kvarken (F16) där maxvärdet, 0.75 µmol/l uppmättes

DELTAGARE

Namn

Från

V49

Arne Svensson, expeditionsledare
Bengt Yhlen
Eva Nyberg
Jan Szaron
Bodil Thorstensson
Anna Palmbo

SMHI:s oceanografiska lab.

- ” -
- ” -
- ” -
- ” -

Umeå Marina Forskning

V50

Bengt Yhlen expeditionsledare
Johan Håkansson
Tuulikki Jaako
Sari Sipilä
Anna-Kerstin Thell

SMHI:s oceanografiska lab

- ” -
- ” -
- ” -
- ” -

BILAGOR

Figurer

Klicka på knappen för att öppna bilagor.
Observera att denna länk enbart fungerar
om Ni är uppkopplade mot internet!

- Färdkarta
- Tabell över stationer, antal parametrar och provtagningsdjup
- Karta över syrehalter i bottenvattnet
- Profilplottar för vissa basstationer
- Månadsmedelvärdesplottar för vissa basstationer